

Szelfizve centenáriumboztak

Trikolórba öltöztették az egyesülés városát, Gyulafehérvárt

• Az ország minden tájáról, valamint külföldről összesereglett románok tízezrei özönlöttek el december elsején Gyulafehérvár utcáit és tereit, hogy megünnepeljék az 1918-ban kimondott egyesülési nyilatkozat századik évfordulóját. A centenáriumbozók abban bíznak, a következő évszázad sikeresebb lesz az ország számára.

ROSTÁS SZABOLCS,
GYULAFEHÉRVÁR

A 63 ezres lélekszámú megyeszékhelyen, Gyulafehérváron hosszú ideje türelmetlen várakozás előzte meg a történelmi pillanatot, amit a legtöbben a nemzeti büszkeségtől dagadva óhajtottak átélni, amiből ugyanakkor sokan igyekeztek (volna) jelentős anyagi hasznot is húzni. Mivel a város és környékének szállodái, panziói és vendégházai már hónapokkal korábban kirakták a megtelt táblát, a gyulafehérváriak egy része saját lakását kínálta fel alkalmi albrétként a háromnapos centenáriumbozós ünnepségre.

Államférfiak kerestetnek

„A román nemzet ébredését” – válaszolja egy mellközépig érő szakállt hordó pópa, amikor az ortodox misét hallgató tömegben arról kérdezem, mit jelképez Erdély és a Román Királyság egyesülésének centenáriuma a románok számára. A Szilágy megyei Nagyderzsida kolostorából érkezett pap azt mondja, az 1918-ban Gyulafehérváron kimondott egyesülés egyedi és semmi máshoz nem fogható jelentőséggel bíró esemény a román történelemben, amely szerte századokra nyúló kihatással bír. Miközben megajándékozik a Ke-

resztelő Szent Jánosról elnevezett kolostor zsebnaptárával, távolabbról, Olaszországból érkező ünneplőkbe botlunk. Ioan és Petru kifejezetten a centenáriumbozósra jött haza Milánóból, a testvérpár tizennégy éve él Itáliában. Egymás szavába vágja mondják, mennyire megható, hazafias pillanatot élni nekik az „egyesülés bölcsőjében”, és semmiért nem adnák, hogy itt lehetnek. Megkérdem, milyen feltételeknek kellene teljesülniük ahhoz, hogy végleg hazatelepedjenek, mire mindketten a gazdasági stabilitást említik első helyen.

Román zászló Hunyadi sírján

A különböző kultúrák és felekezetek történelmi és vallási emlékhelyei találkozási pontjának számító gyulafehérvári vár és környéke piros-sárga-kék tengerben fürdik a centenáriumbozós ünnepség közepette. Ennyi trikolór talán a világon nincs, gondolhatnánk, de mégis van, a zászlóárusok kaszálnak, 5 lejért mérlik az apróbbat, tízért a nagyobb darabot. Jut belőle Hunyadi Jánosnak az érseki székesegyházban található sírhelyére is, egyfajta bizonygatásként az egykori kormányzó feltételezett román származását.

A centenáriumbozós rendezvénysorozat már szerdán elkezdődött, szombatig azonban többnyire kiállításokból, könyvbemutatókból, koncertekből, ko-

A nagy egyesülést kinyilvánító 1918-as nagygyűlés helyszínén. Háttérben a „Facebook-emlékmű”

▲ FOTÓ: ROSTÁS SZABOLCS

szorozásokból állt össze az ünnepi megemlékezések sora. No és persze szoboravatókból, amelyekből Gyulafehérváron sem volt hiány, büszköt kapott többek között Thomas Woodrow Wilson, az egyesült Államok 28. elnöke és Emmanuel de Martonne francia geográfus. Előbbiben a nemzetek önrendelkezési jogáról szóló 14. pontja okán Nagy-Románia egyfajta letéteményesét tisztelik a románok, míg utóbbinak azért köszönhet sokat a román nemzet, mivel oroszánrésze volt Románia jelenlegi határainak – a magyarok szempontjából természetesen igazságtalan – megrajzolásában. Szombaton délelőtt az egykor osztrák-magyar tisztikaszinóként fungáló, ma Egyesülés temének nevezett épületben idézték fel azt a pillanatot, hogy száz évvel ezelőtt itt mondták ki a magyarországi románok küldöttei Erdélynek a Román Királysággal való egyesü-

lését. Ebből az alkalomból két, az 1228 küldött nevét sorjázó emléktáblát is lelepleztek, amelyet Daniel ortodox pátriárka szentelt fel. Gömb formájú bronz időkapszulát is felavattak, a részben földbe ágyazott gömböt és egy könyvet formázó, Románia 2118 Időkapszula című alkotás kétszáz, a világ több mint száz különböző településén élő román polgár megfogalmazta üzenetét tartalmaz a jövő társadalmá számára.

„Felavatták a „Facebook-emlékművet”

Klaus Johannis államfő és Daniel pátriárka jelenlétében avatták fel a 22 méter magas, négy, egymással szembe fordított kereszt alkotó egyesülés emlékművét. A nagy egyesülést kinyilvánító 1918-as nagygyűlés helyszínén, a gyulafehérvári vár bejáratánál elhelyezett gigantikus alkotást formája miatt

sokan máris „Facebook-emlékműnek” csúfolják; talapzatától az ugyancsak most felavatott hídon lehet átjutni a várba. Az emlékmű- és hídavatást katonai parádé követte, amelyen 1600 katona, megannyi katonai jármű, páncélos, helikopter és vadászgép vett részt, emellett a várfalakra leadott huszonegy ágyúlévéllel tisztelegtek a történelmi pillanattól. A szervezők közel negyvenezer adag ételt osztottak ki az ünneplőknek, akiknek egy része számára kellemetlen élmény maradt a centenáriumbozós, mivel a késő délutáni torlódás és a szervezetlenség miatt órákig voltak kénytelenek várakozni a fagyban az autóbuszokra, amelyek a város szélére szállították őket.

Elhangzott kormányígéretok

• Bőkezűnek bizonyult a Gyulafehérvárra kihelyezett ünnepi ülésén a román kormány.

Viorica Dăncilă miniszterelnök kabinetje csütörtöki ülésén bejelentette: Junior Centenar elnevezéssel megtakarítási programot indítanak útjára, amely a 18. évüket betöltő fiatalok tanulmányainak, pályakez-

jai fizethetnek be pénzösszegeket, és az állam egyéves díjjal járul hozzá a megtakarításhoz” – magyarázta a miniszterelnök. Mint részletezte: a szülők által befizetett legalább 1200 lejes éves összeg mellé a kormány évi

háromszázalékos állandó kamatot biztosít a megtakarításokra. A Junior Centenar programot egy későbbi sürgősségi kormányrendelettel készült elfogadni a kabinet. Viorica Dăncilă bejelentése szerint átlagosan ötszörösére emelkedik a háborús veteránok, hadiözvegyek és -rokkantak pótlékának összege január elsejétől. Havi 259 lejről átlagosan 1500 lejre emelik az elsőfokú hadirokkantaknak, 231 lejről 1000 lejre a másodfokú hadirokkantaknak, 196 lejről 900 lejre a harmadfokú hadirokkantaknak járó pótlékot. „Az építkezési szektorban a minimális bruttó havi bér 3000 lejre nő, mivel a kormány ezt az ágazatot prioritásként és nemzeti jelentőségűként fogja kezelni” – hangsúlyozta a miniszterelnök. Hozzátette: további intézkedések is várhatók annak érdekében, hogy visszaszorítsák a feketemunkát az építkezési ágazatban.

„ A szülők által befizetett legalább 1200 lejes éves összeg mellé a kormány évi 600 lejt fizet be.

désének a költségeihez hivatott hozzájárulni. „Az állam a kincstárban valamennyi 18 év alatti gyermek számára megtakarítási számlát nyit. Ebbe a gyermekek szülei vagy gyám-

600 lejt fizet be. Az így szerzett megtakarításhoz 18 éves korában juthat hozzá a támogatott fiatal. Amint a miniszterelnök hozzátette: a támogatás adómentes, és az állam évi

Katonai parádé Csíkszeredában

Bevetési járművek és eszközök mustrájával, díszbeszédekkel, felvonulással és egy lánykéréssel ünnepelték az egyesülés centenáriumbozós Csíkszeredában szombat délután. A Szabadság téren délben „nyitották meg” a hegyivadászok és a belügyi alakulatok jármű- és eszközmustráját, majd 15 órától a városi parknál lévő ismeretlen katona szobránál az ortodox egyházi szertartást díszbeszéd és koszorúzások követték. Az ünnepség végén „csendőri lánykérés” szemtanúi lehettek a jelenlévők, majd az erdőalji 61-es hegyivadász dandár fúvósainak vezetésével a belügyi- és védelmi minisztérium alakulatainak díszfelvonulása következett a város főterén. A hargitai megyeszékhely szabadtéri centenáriumbozós ünnepsége tűzijátékkal ért véget.

▼ FOTÓ: BELICZAY LÁSZLÓ